

Verklaring van Pisa over de ontwikkeling van een beleid voor de hulpmiddelen met betrekking tot de grijze literatuur

Inleiding

Een schat aan kennis en informatie wordt geproduceerd door organisaties, overheden en industrie die een waaier aan kennisonderwerpen en vakgebieden afdekt en niet gecontroleerd wordt door commerciële uitgeverij. Deze publicaties, data en andere documenten gekend als grijze literatuur zijn een essentieel hulpmiddel voor wetenschappelijke communicatie, onderzoek en beleidsvorming voor handel, industrie, professionele praktijk en burgermaatschappij. Grijze literatuur wordt erkend als een belangrijke bron van bewijs, argument, innovatie en begrip in wetenschap, ingenieurswetenschappen, gezondheid, sociale wetenschappen, onderwijs, kunst en humane wetenschappen.

Documenttypes in de grijze literatuur in gedrukte of elektronische vorm houden onder anderen in: onderzoeks- en technische rapporten, briefings en reviews, evaluaties, working papers, conferentiepapieren, thesissen, multimedia inhoud. Ze vertegenwoordigen een belangrijk en waardevol deel van onderzoek en informatie.

Om de voordelen van onderzoek en informatie te realiseren voor wetenschap, overheid, burgermaatschappij, onderwijs en de economie roepen wij, de ondertekenaars van deze verklaring, op tot een toegenomen erkenning van de rol en waarde van grijze literatuur door de overheden, academici en al de belanghebbenden en inzonderheid haar belang voor open toegang (open access) tot onderzoek, open wetenschap (open science), innovatie, evidence-based beleid en kennisoverdracht.

Om de volledige voordelen van grijze literatuur voor lokale, nationale en wereldwijde gemeenschappen te bereiken roepen wij op en moedigen wij tot het volgende aan:

Organisationeel

1. Grotere verplichting tot open toegang (open access) door overheden en organisaties.
2. Grotere coöperatie en coördinatie onder organisaties betrokken bij de productie, het gebruik, de verzameling en het beheer van grijze literatuur.
3. Het gebruik van persistente identificatoren en open metadatanormen voor grijze literatuur.

Onderzoek/pedagogisch

4. Nieuwe vormen van erkenning en beloning voor kwaliteitsvolle grijze literatuur-materialen door overheden, universiteiten en andere instituten.
5. Verbeterde normen in de productie en bibliografische controle van grijze literatuur.
6. Ontwikkeling en implementatie van onderling uitwisselbare normen in het beheer van grijze literatuur.
7. Ontwikkeling van goede praktijk-gidsen voor de productie, verspreiding en evaluatie van grijze literatuur.

Wettelijk/Reglementair

8. Veranderingen in de wetten rond wettelijk depot en auteursrecht die de capaciteiten vermeerderen van bibliotheken, verzameldiensten en onderwijsinstituten en -programma's om verzamelen en toegang te verlenen tot grijze literatuur inzonderheid non-commerciële documenten van algemene belang.
9. Aanpakken wettelijke obstakels in verspreiding van grijze literatuur.
10. Verdere stappen in het in licentie geven van grijze inhoud voor zowel commerciële als niet-commerciële doeleinden.

Financieel/Duurzaam

11. Identificeren van beschikbare financiering voor onderzoek dat grijze literatuur behelst.
12. Toegenomen steun voor collectieontwikkeling en langetermijnbehoud van grijze literatuur.
13. Toegenomen investeringen in infrastructuur en nieuwe technologieën voor toegang en gebruik van gedrukte en digitale grijze literatuur.

Technisch

14. Strategieën om linkrot aan te pakken en de stabiliteit en toegankelijkheid van online inhoud te vermeerderen.
15. Systemen om gegevens en andere niet-tekstuele inhoud te verbinden met hun grijze literatuur-publicaties tezamen met onderling uitwisselbare normen voor het delen van grijze literatuur.

16 mei 2014

Nederlandse vertaling verzorgd door
Dominique Vanpée, Belgische Vereniging voor Documentatie - mei 2015